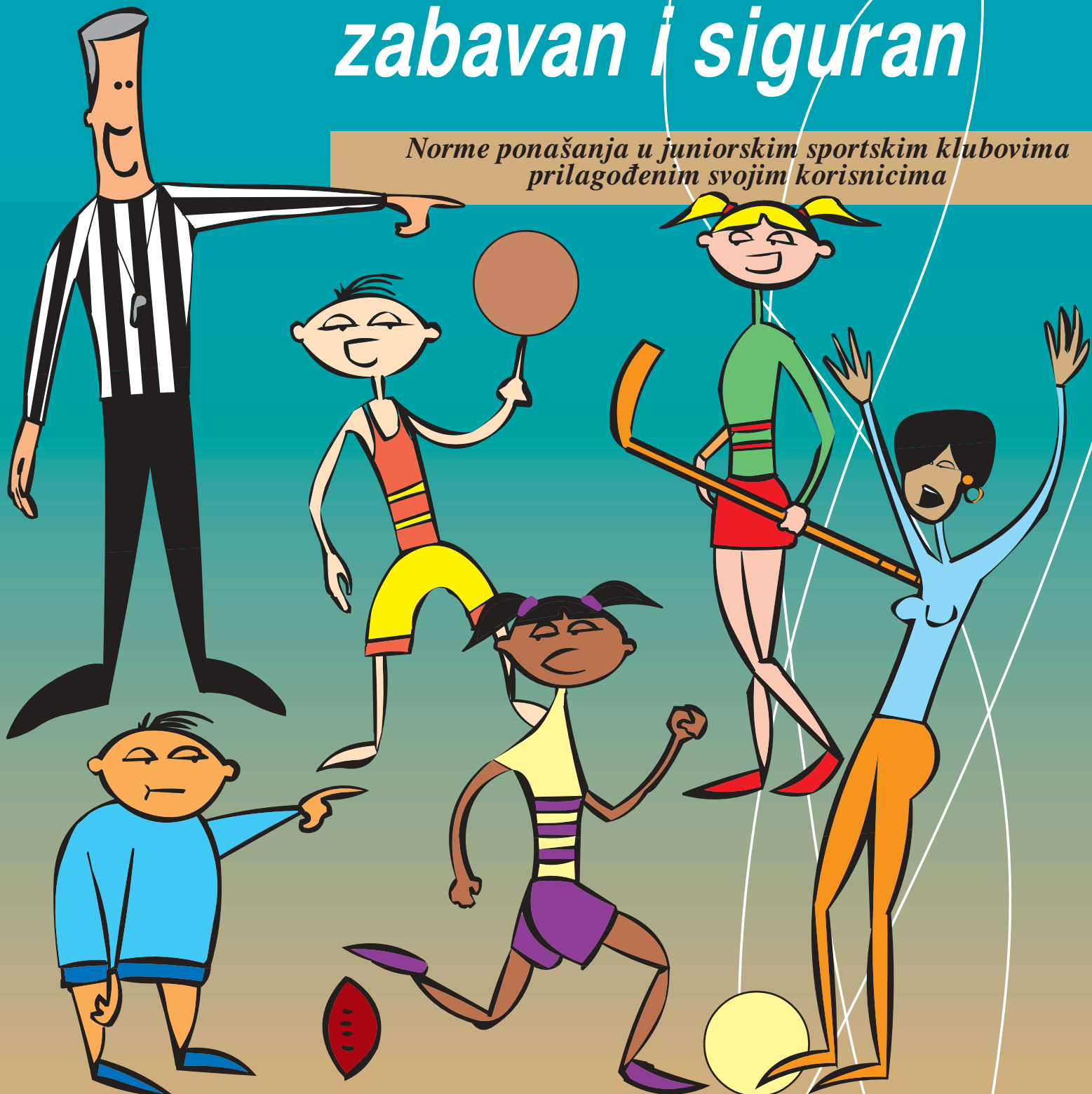

Učinimo da sport bude zabavan i siguran

Norme ponašanja u juniorskim sportskim klubovima prilagođenim svojim korisnicima

Ove norme ponašanja je odobrio viktorijski Ministar sporta i rekreacije, a pripremljene su u suradnji s Viktorijskom grupom za izradu preporuka juniorskom sportu

Neka sport bude zabavan i siguran

Što je to zabavni i siguran juniorski sportski klub?

- ▶ **zajednica** - gdje juniori mogu osjećati bliskost s prijateljima i obitelji
- ▶ **mjesto za zabavu** - gdje je naglasak na zadovoljstvu, sudjelovanju i tjelesnoj aktivnosti (a ne na pobjedi);
- ▶ **fizički sigurna sredina** - odgovarajuća oprema, prva pomoć i sigurni objekti i prostori za igru
- ▶ **društveno sigurna sredina** - gdje klub ima svoja načela i slijedi ih u praksi po pitanju upotrebe alkohola, droga, zaštite djece i uznemiravanja;
- ▶ **kulturološki sigurna sredina** - gdje su načela i praksa kluba uključivanje, tolerancija i primanje svih juniora (uključujući i mladih ljudi koji imaju neku nesposobnost, starosjedilaca i onih koji su različitog jezičnog i kulturološkog podrijetla).

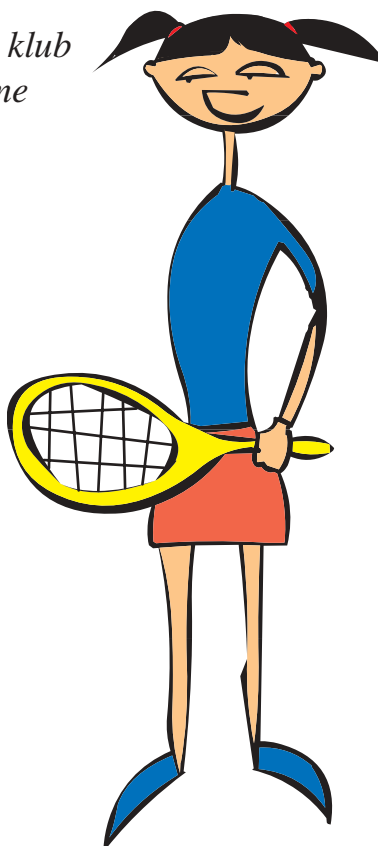
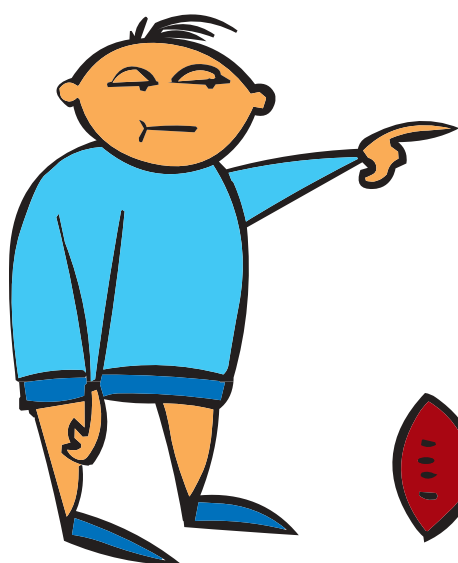
Zabavan i siguran juniorski sportski klub propagira i nameće primjerene norme ponašanja.

Norme ponašanja su namijenje:

- ▶ igračima
- ▶ roditeljima i gledateljima
- ▶ trenerima i nastavnicima
- ▶ ravnateljima
- ▶ dužnosnicima
- ▶ medijima

Ključna načela normi ponašanja su sljedeća:

- ▶ Juniorski sport treba biti zabavan
- ▶ Juniorski sport treba biti siguran
- ▶ Juniorski sport treba biti fer
- ▶ Juniorski sport treba pripadati juniorima

Sportaši

- ▶ Igrajte po pravilima.
- ▶ Nikada se ne prepirite s dužnosnicima. Ako vam je potrebno objašnjenje, neka vaš kapetan, trener ili ravnatelj priđe dužnosniku za vrijeme prekida ili nakon takmičenja.
- ▶ Jednako se trudite da postignete uspjeh za sebe i za svoju momčad. Od toga će momčad imati koristi - a i vi također.
- ▶ Budite dobar navijač. Zaplješćite svakom dobrom sportašu bez obzira je li iz vaše momčadi ili iz suprotne.
- ▶ Pokažite poštovanje i uvažavanje prema protivnicima i dužnosnicima (rukujte se prije i poslije utakmice i recite npr. 'good luck', 'thanks for the game' 'thanks ref' ili 'three cheers for ...')*
- ▶ Suradujte sa svojim trenerom, ostalim članovima momčadi i s protivnicima. Bez njih ne bi bilo ni takmičenja.
- ▶ Sudjelujte radi sebe i svog zadovoljstva, a ne samo da zadovoljite roditelje i trenere.
- ▶ Ponašajte se fer u igri - nemojte vrijeđati dužnosnike, nemojte vrijeđati druge igrače (i nemojte ih ponižavati) ili namjerno zbunjivati ili izazivati protivnika
- ▶ Poštivajte prava, dostojanstvo i vrijednost svih sudionika bez obzira na spol, sposobnost, kulturalno podrijetlo ili vjeru tih osoba

Roditelji i gledatelji

- ▶ Ne zaboravite da djeca sudjeluju u sportu radi svog, a ne radi vašeg zadovoljstva.
- ▶ Potičite djecu da uvijek igraju po pravilima i da rješavaju nesuglasice bez pribjegavanja agresivnosti ili nasilnosti.
- ▶ Nikada ne ismijavajte i ne galamite na dijete zato što je pogriješilo ili zato što nije pobijedilo.
- ▶ Poštivajte odluke zvaničnika i navikavajte djecu da i oni tako čine.
- ▶ Pokažite poštovanje prema dobrovoljnim trenerima, zvaničnicima i ravnateljima.
- ▶ Zaplješćite dobroj igri i trudu svih pojedinaca i momčadi. Čestitajte svim sudionicima bez obzira na rezultat igre.
- ▶ Osudite upotrebu sile, verbalno zlostavljanje ili ponižavanje bilo kojeg oblika, od strane gledatelja, trenera, zvaničnika ili igrača.
- ▶ Podupirite (pokazujući primjerom) stavove i praksu vezanu za odgovorno konzumiranje alkohola, pitanja zaštite djece i pitanja koja se odnose na uzimanje droga u svrhu rekreacije i radi poboljšanja nastupa.*
- ▶ Podupirite sudjelovanje u igrama koje imaju izmijenjena pravila i drugim programima za razvoj juniora.*
- ▶ Poštivajte prava, dostojanstvo i vrijednost svake mlade osobe bez obzira na spol, sposobnost, kulturalno podrijetlo ili vjeru.

Napomena: Norme sačinio Australian Sports Commission, osim ako uz njih stoji zvjezdica.

Treneri i nastavnici

- ▶ Ne zaboravite da djeca sudjeluju radi svog zadovoljstva, a pobjeda je samo dio tog zadovoljstva.*
- ▶ Dajte mladima priliku da probaju igrati na raznim pozicijama i u raznim sportovima.*
- ▶ Pronađite mogućnost da sudionici nauče pravilno sportsko ponašanje kao i osnovna umijeća.*
- ▶ Dajte prednost aktivnostima sa slobodnom igrom, učenju umijeća i modificiranim sportovima pred striktno utvrđenim takmičenjima.*
- ▶ Vodite računa da vam kvalifikacije i način treniranja budu suvremeni kao i načela tjelesnog rasta i razvoja.
- ▶ Propagirajte kulturološki tolerantnu sredinu.*
- ▶ Pomozite mladima da shvate kako je njihova obveza igrati po pravilima.*
- ▶ Ponukajte mlade da sudjeluju u administrativnim poslovima, treniranju i suđenju kao i u igri.*
- ▶ Radite u skladu s pravilima i u duhu svog sporta i učite igrače da učine to isto.*
- ▶ Prema zvaničnicima se odnosite ljubazno i pristojno.*
- ▶ Pobrinite se da svaki fizički kontakt s mladom osobom odgovara situaciji i da je potreban za razvoj igračevih umijeća.
- ▶ Primijenite načela i praksu sigurnosti odgovarajuće za taj sport.*
- ▶ Primijenite načela i praksu (i pokažite primjerom) u svrhu odgovorne upotrebe alkohola i u svrhu upotebe droga za rekreaciju i poboljšanje nastupa.*
- ▶ Slušajte svoje igrače i pobrinite se da im vrijeme koje provedu s vama pruži pozitivno iskustvo.
- ▶ Poštivajte prava, dostojantvo i vrijednost svake mlade osobe bez obzira na spol, sposobnost, kulturalno podrijetlo ili vjeru.

Zvaničnici

- ▶ Primijenite pravila i propise znanju i potrebama mladih osoba i kako bi sudjelovanje bilo zanimljivije.
- ▶ Pohvalite i potičite sve sudionike - vi ste uzor i izvor podizanja samopouzdanja kod mladih osoba.
- ▶ Budite dosljedni, objektivni i uljudni kada donosite odluke.
- ▶ Osudite nesportsko ponašanje i promičite poštivanje svih protivnika.
- ▶ Budite suvremeni i slijedite najnovije trendove ponašanja zvaničnika i načela rasta i razvoja mladih osoba.
- ▶ Sigurnost i blagostanje sudionika stavite iznad svega.
- ▶ Saznajte i naučite svoju ulogu u odgovarajućim stavovima i praksi sigurnosti sporta.*
- ▶ Promičite kulturološki tolerantan ambijent.*
- ▶ Primijenite politiku i praksu (i pokažite primjerom) glede odgovorne upotrebe alkohola i u svezi korištenja droga za rekreaciju i poboljšanje nastupa.*
- ▶ Pobrinite se da oprema i objekti udovoljavaju standardima sigurnosti i da su prikladni prema dobi i sposobnosti svih sudionika.*
- ▶ Poštivajte prava, dostojanstvo i vrijednost svih sudionika bez obzira na spol, sposobnost, kulturalno podrijetlo ili vjeru.*

Napomena: Norme sačinio Australian Sports Commission, osim ako uz njih stoji zvjezdica

Administrativni ravnatelji

- ▶ Pobrinite se da ambijent kluba bude prijatniji pružajući jednake mogućnosti svima koji žele sudjelovati.*
- ▶ Pronađite puteve kako će mladi ljudi sudjelovati u sportu ne samo kao sudionici u sportu nego, npr. kao suci, administrativni ravnatelji itd.
- ▶ Pobrinite se da se vrste programa, pravila, oprema, dužina trajanja igre i raspored treninga mogu izmijeniti kako bi odgovarali godinama, sposobnosti i zrelosti mladih sportaša.
- ▶ Osigurajte kvalitetan nadzor i naputke mlađima igračima i pobrinite se da dragovoljci prođu adekvatnu obuku.
- ▶ Uputite trenere i zvaničnike da ističu prikladno ponašanje i napredak u sportu.*
- ▶ Pobrinite se da svi ističu fer igru, a ne pobjedu pod svaku cijenu.
- ▶ Dajte napisana pravila ponašanja gledateljima, zvaničnicima, roditeljima, trenerima, igračima i medijima kako bi se pridržavali tim pravilima.
- ▶ Ako je moguće, napravite i podijelite pravila ponašanja drugim dragovoljcima, uključujući ravnatelje momčadi i sportske trenere i osoblje za prvu pomoć.*
- ▶ Upamtite, vi dajete primjer. Vaše ponašanje i primjedbe trebaju biti pozitivne i trebaju pružati podršku.
- ▶ Maksimalno se pobrinite za sigurnost djece provođenjem istraživanja karaktera dragovoljaca i drugih strategija zaštite djece.*
- ▶ Primijenite načela i praksu (i pokažite primjerom) u svezi odgovorne upotrebe alkohola i u svezi droga za rekreaciju i poboljšanje nastupa.*
- ▶ Usvojite i primijenite odgovarajuća načela i praksu sigurnosti u sportu.*
- ▶ Promičite kulturološki tolerantnu sredinu.*
- ▶ Slušajte svoje igrače i uključite ih u razgovore, vođenje i planiranje i ocjenu kluba.*
- ▶ Poštivajte prava, dostojantvo i vrijednost svih sudionika bez obzira na spol, sposobnost, kulturalno podrijetlo ili vjeru.

Mediji

- ▶ Osigurajte pokrivenost natjecateljskih i nenatjecateljskih sportova kao i izvještavanje srta za odrasle.
- ▶ Budite svjesni razlika između sporta kod odraslih osoba, profesionalnog sporta i modificiranih sportskih programa za mlade.
- ▶ Nemojte se previše usredotočiti na usamljene slučajeve neprikladnog sportskog ponašanja.
- ▶ Usredotočite se na fer igru mladih sportaša i iskreni trud.
- ▶ Ne očekujte od mladih ono što je nefer za očekivati. Oni nisu profesionalci u malome.
- ▶ Opišite i prijavite koje prepreke stoje pred mladim ljudima u organiziranom sportu.
- ▶ Usredotočite se na sposobnosti, a ne na nesposobnosti kod mladih.
- ▶ Izbjegavajte ponavljati stereotipne poglede na sudjelovanje dječaka i djevojčica u pojedinim sportovima.
- ▶ Posvetite jednako vrijeme u izvještavanju sportova s dječacima i djevojčicama.
- ▶ Poštivajte prava, dostojantvo i vrijednost svih sudionika, bez obzira na spol, sposobnost, kulturalno podrijetlo ili vjeru.

Napomena: Norme sačinjene od strane Australian Sports Commission, osim ako uz njih stoji zvjezdica.

Ispitna lista zabave i sigurnosti

Je li u vašem klubu praksa:

- ▶ Naglašavati zamisao o zabavi i sigurnosti?
- ▶ Razdijeliti i propagirati norme ponašanja svima u klubu? Za dodatne tiskane (ili kompjuterski učitane) primjerke normi i zamisli, javite se u **VicSport na 9654 3755 ili u www.vicsport.asn ili u Sport and Recreation Victoria na 9666 4282 ili u www.sport.vic.gov.au ili svojoj državnoj udruzi.**
- ▶ Usvojiti i primijeniti načela pružanja 'fer mogućnosti' svima čime se osigurava da svi igrači dobiju prostor i vrijeme u igri bez obzira na razinu svoje sposobnosti? Za primjere nazovite **VicSport**.
- ▶ Pobrinuti da atmosfera kluba bude otvorena, tolerantna i prijateljska za juniore koji dolaze iz raznih okolnosti? Za pomoć pri uključivanju:
  - ▷ starosjedilaca, nazovite **Community Access Unit, Sport and Recreation Victoria - 9208 3441 ili www.sport.vic.gov.au;**
  - ▷ djece različitih rasa i vjera, nazovite **Centre for Multicultural Youth Issues - 9349 3466 ili www.cmyi.net.au;**
  - ▷ osoba koje imaju neku nesposobnost, nazovite **Disability Education Program . 9378 3471.**
- ▶ Pružiti sredinu koja štiti svoje članove i gdje nitko nikoga ne uznemirava? Za obuku i informacije o zaštiti članova putem interneta uđite u **www.playbytherules.net.au.**
- ▶ Imati odgovoran stav prema alkoholu i, ako se to odnosi na vaš klub, odgovarajući stav prema drogama u svrhu rekreacije i u svrhu poboljšanja svog nastupa, Informacije i savjeti se mogu dobiti od **Australian Drug Foundation - 9278 8100 ili na www.adf.org.au.**
- ▶ Pobrinuti da su vaši treneri, zvaničnici i svi dragovoljci prošli kroz obuku i informacije za ulogu koja se od njih traži? Informacije i savjeti se mogu dobiti od **Sport Education Victoria na 9290 8356.**

Ima li vaš klub svoja pravila i praksu zaštite juniorskog sporta koja uključuje:

- ▶ Prvu pomoći i postupak u slučaju ozljede?
- ▶ Uzimanje tekućine i izlaganje suncu?
- ▶ Podatke o liječenju
- ▶ Opremu za igranje i zaštitu?
- ▶ Zaštitu objekta i prostora za igru?
- ▶ Osiguranje igrača?
- ▶ Plan postupka u hitnim situacijama (i, ako je takav slučaj, planove u slučaju katastrofe)?

Upute o sigurnosti sporta, primjerke načela i druge praktične informacije o sigurnosti juniorskog sporta mogu se dobiti od **Smartplay na 9654 7733 ili na www.smartplay.com.au**

Jeste li se raspitali u svojoj državnoj udruzi?

Nazovite ih . Možda već imaju neka od ovih načela spremna za korištenje.

Cartoons by Andrew Anson